

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (1 – 7 במאי 2013)

תנועת פתח מאדירה את שמו של מבצע פיגוע הדקירה בצומת תפוח. בכרזה נאמר "שלום לך ביום שנולדת, ביום שנכלאת, וביום בו תצא לחופשי" (דף הפייסבוק של תנועת הפתח, 30 באפריל 2013)

עיקרי המסמך

- נמשכים ניסיונות גורמי טרור ברצועת עזה לערער את הרגיעה שהושגה בתום מבצע "עמוד ענן". כלי תקשורת פלסטינים דיווחו, כי פעילי הזרוע הצבאית של חמאס נוקטים צעדים למניעת ניסיונות שיגור רקטות ע"י פעילי התארגנויות סלפיות ברצועה.
- ביהודה ושומרון נמשכים ניסיונות פיגוע באמצעות כלי נשק "קרים" (אבנים, בקבוקי תבערה, סכינים), במסגרת מה שמכונה "ההתנגדות העממית". עד כה הרשות הפלסטינית לא הגיבה באופן פורמאלי על פיגוע הדקירה בצומת תפוח בו נהרג אזרח ישראלי. באתרי האינטרנט המזוהים עם פתח זוכה המחבל המפגע לדברי שבח ולביטויי הערצה.

המצב בדרום ישראל

ירי רקטות לעבר הנגב המערבי

■ **נמשכים ניסיונות גורמי טרור ברצועת עזה לערער את הרגיעה שהושגה בתום מבצע "עמוד ענן".** ב-2 במאי אותרה נפילה של רקטה בשטח פתוח באזור השיפוט של המועצה האזורית אשכול. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק (ynet, 2 במאי 2013).

צעדי מנע של חמאס נגד ירי רקטות

■ **חמאס ממשיכה בניסיונותיה למנוע ולסכל את ניסיונות הירי:** "מקורות פלסטינים" מסרו, כי בעקבות מסרים, ששלחה ישראל לממשל חמאס, בתיווך מצרי, הודגש הצורך להפסיק את שיגור הרקטות. על פי אותם מקורות התפרסו פעילי הזרוע הצבאית של חמאס בקרבת גבול רצועת עזה עם ישראל ובאזורים מרוחקים יותר. הפעילים הקימו מחסומים קבועים וניידים (אלשרק אלאוסט, 30 באפריל 2013).

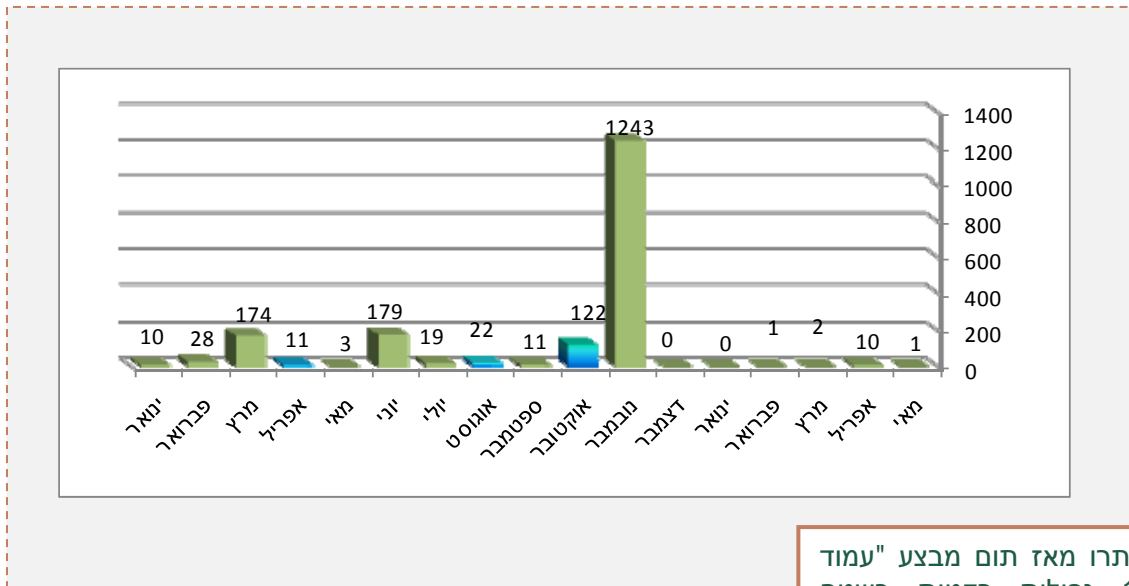
■ במקביל נמסר על פריסה מוגברת של פעילי מנגנוני הביטחון של חמאס. פריסתם נועדה למנוע פעולות נקם של פעילים סלפים באזור מעבר כרם שלום בתגובה על הריגתו של הית'ם אלמסחאל ב-30 באפריל 2013¹ (פאל פרס, 3 במאי 2013). כמו כן דווח, כי מנגנוני הביטחון של חמאס הזהירו את הפעילים הסלפים מפני ביצוע ירי ועצרו מספר פעילים (אלאיאם, 3 במאי 2013).

מועצת השורא של לוחמי הקודש בקצווי ירושלים, ארגון המזוהה עם הג'האד העולמי, פרסמה סרטון בו הקריא הית'ם אלמסחאל את צוואתו. הוא קרא להמשך הג'האד וביקש מגדודי עז אלדין אלקסאם שלא לשמש כלי בידי ממשל חמאס במאבק נגד הפעילים הסלפים ברצועה (פאל פרס, 1 במאי 2013)

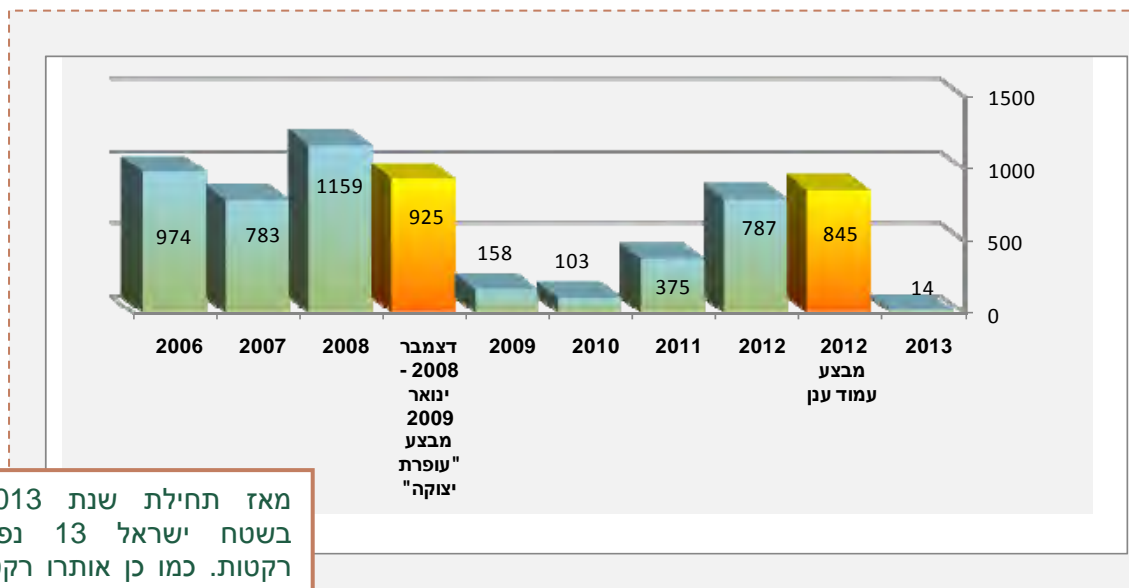
¹ פרטים על הריגתו של הית'ם אלמסחאל ע"י צה"ל ראו: "חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (24-30 באפריל 2013).

נפילות רקטות מאז תחילת שנת 2012²

סה"כ אותרו מאז תום מבצע "עמוד ענן" 14 נפילות רקטות בשטח ישראל. כמו כן אותרו שתי נפילות בעיר אילת.

נפילות רקטות בדרום ישראל בחתך שנתי³

מאז תחילת שנת 2013 אותרו בשטח ישראל 13 נפילות של רקטות. כמו כן אותרו רקטות שנורו מסיני בעיר אילת.

² נכון ל-7 במאי 2013. נתונים סטטיסטיים אלו אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.
³ נתונים אלה אינם כוללים ירי פצצות מרגמה.

יהודה ושומרון

סיכום הפיגועים לחודש אפריל 2013

■ על פי דו"ח שירות הביטחון הכללי בוצעו במהלך חודש אפריל 2013 126 פיגועים ביהודה, שומרון וירושלים (לעומת 122 פיגועים בחודש מרץ)⁴. רוב הפיגועים היו במתווה של השלכת בקבוקי תבערה (99 במספר), 26 מטעני חבלה ופיגוע דקירה אחד משולב בירי (אתר שירות הביטחון הכללי, 6 במאי 2013).

נמשכות פעולות אלימות ביהודה ושומרון

■ גם השבוע נמשכו עימותים וחיכוכים בין פלסטינים לבין כוחות הביטחון הישראליים במוקדי חיכוך המסורתיים. בעקבות אירוע הדקירה בצומת תפוח גברו החיכוכים בין מתיישבים ישראלים לבין פלסטינים.

■ להלן שני אירועים בולטים:

- **ב-2 במאי** נורו יריות לעבר מטיילים בנחל פרת (סמוך למצפה יריחו). בסביבות השעה 20:00 הבחינה קבוצת מטיילים בדמות חשודה שהתקרבה לעברם. הם מיהרו לחזור לכלי רכבם משהחלו בנסיעה נפתחה לעברם אש. כוחות משטרה הגיעו למקום ופתחו בסריקות (ynet, 2 במאי 2013).

- **ב-4 במאי** פרץ עימות אלים בין עשרות מתיישבים ישראלים ופלסטינים בצומת הדואר (דרומית לטלמון בנפת בנימין). העימות פרץ לאחר שמתיישבים ישראלים הגיעו לצומת על מנת למחות נגד יידוי אבנים לעבר כלי רכב ישראלים. פלסטינים שהגיעו מכפרים סמוכים החלו ליידות אבנים לעבר הישראלים ולתקוף אותם במקלות. כוחות הביטחון שהגיעו למקום הפרידו בין המתעמתים. עשרה בני אדם נפצעו. אחד הפצועים, מתיישב ישראלי, נפצע באורח קשה (ynet, 5 במאי 2013).

⁴ דו"ח השב"כ לא נכללים אירועי יידוי האבנים המוערכים בעשרות רבות עד מאות אירועים מידי חודש.

מימין: נאג'י אלתמימי, מתאם ה"וועדה העממית" למאבק בגדר ובהתנחלויות בנבי צאלח, מתעמת עם שוטר משמר הגבול במהלך ההפגנה השבועית נגד הגדר בנבי צאלח. משמאל: פלסטיני מיידה אבנים לעבר ג'יפ של צה"ל בכפר קדום (נפת קלקיליה) במהלך ההפגנה השבועית נגד הגדר (ופא, 3 במאי 2013)

התפתחויות ברצועת עזה

חשיפת מנהרות ע"י כוחות הביטחון המצריים

■ מנהל מחלקת הביטחון המצרית של צפון סיני מסר לאחרונה פרטים על חשיפת מנהרות ההברחה, שבין סיני לרצועה, ע"י הכוחות המזוינים המצריים. לדבריו נחשפו עד כה **276 מנהרות** ומתוכן נהרסו **154**. כוחות הביטחון המצרים פועלים להריסת **94 מנהרות נוספות**, כמו כן השתלטו הכוחות המזוינים על פתחי **28 מנהרות**, שהם מתקשים לפגוע בהן. ראש אגף ההנדסה של הכוחות המזוינים מסר, כי בעליהם של 137 מנהרות שנהרסו הצליחו לחזור לפעילותם. אולם, לדבריו, אנשיו הצליחו להרוס את המנהרות הללו מחדש ע"י חומרי נפץ והצפתם במי תהום (סימז"ת, 6 במאי 2013).

■ **עבד אלרחמן אלשורבג'י**, בכיר באחים המוסלמים במצרים ומזכיר מפלגת החירות והצדק בצפון סיני, **קרא לסגור את המנהרות לאורך גבול מצרים ורצועת עזה**. לדבריו תנועת מסחר הדדית צריכה להיות חוקית ולהתבצע דרך מעברי היבשה. התבטאות זאת נאמרה בעקבות ידיעות אודות חטיפת פלסטיני שנשפט ברפיח המצרית ע"י פעילי הזרוע הצבאית של חמאס והועבר לרצועה דרך המנהרות (פאל פרס, 6 במאי 2013). מנגד, טען **מוסא אבו מרזוק**, סגן ראש הלשכה המדינית בחמאס, כי "המנהרות ברפיח הינן חוקיות היות וחוקיותן האנושית עולה על חוקיותן המשפטית" (פאל פרס, 6 במאי 2013).

ראיון מקיף עם ח'אלד משעל

■ בראיון מקיף, שנערך עם **ח'אלד משעל**, ראש הלשכה המדינית של חמאס, לאחר שנבחר לתקופת כהונה נוספת הוא התייחס, בין היתר, לסדרי העדיפויות לפיהם יפעל בארבע השנים הקרובות. **העדיפות הראשונה** לדבריו תינתן ל"התנגדות" ובמרכזה **ההתנגדות הצבאית המזוינת** (קרי, הטרור באמצעות כלי נשק "חמים"). במקביל יתמוך החמאס ב"התנגדות עממית", שתתמודד עם ההתנחלויות, הגדר ובעיית האסירים. נושאים נוספים שימצאו במקומות גבוהים בסדר העדיפויות של החמאס הינם מניעת היהוד של ירושלים, שחרור האסירים הפלסטינים שבידי ישראל תוך שימוש בכל האמצעים האפשריים (קרי, חטיפת ישראלים), וקידום "זכות השיבה" של הפלסטינים (אלג'זירה, 2 במאי 2013).

ח'אלד משעל בראיון לאלג'זירה

הכשרה צבאית לנערים בבתי ספר ברצועת עזה

■ כתבת עיתון בריטי, שביקרה לאחרונה ברצועת עזה, דיווחה על העברת קורס צבאי לתלמידי בתי ספר במסגרת תוכנית של ממשל חמאס המכונה "אלפתוה" (נעורים/ גבורה)⁵. התוכנית, אשר החלה להתבצע בספטמבר 2012, מיועדת ל- **37,000 בנים בגילאי 15-17**. הנערים הנוטלים חלק בקורס משתתפים באופן וולונטרי **במחנות אימונים** במהלך חופשות בית הספר. במחנות הללו הם לומדים להשתמש בחומרי נפץ ואמצעי לחימה ע"י **מדריכים מגדודי עז אלדין אלקסאם ומנגנון הביטחון הלאומי** (Guardian.co.uk, 28 באפריל 2013).

⁵ על תוכנית הלימודים הצבאית ראו לקט מרכז המידע מ-4 בפברואר 2013: "חינוך לטרור: חמאס הגבירה פעילותה הצבאית והתודעית בקרב בני הנוער ברצועה המכוונת לטפח את דור העתיד, כדי שימשיך בדרך הטרור נגד ישראל ויבטיח את שלטונה ברצועה".

■ פורום חמאס דיווח, כי ב- 3 במאי 2013 הצטרפו 140 חניכים מתוכנית "אלפתוה" לפעילות לילית משותפת בעזה עם פעילי הזרוע הצבאית של חמאס. במסגרת זו, ערכו בני הנוער סיורים ליליים, ואבטחו צמתים ונקודות מפתח בעזה (פורום חמאס, 3 במאי 2013).

צילום של נערים המתאמנים בתוכנית "אלפתוה" מסייעים לפעילי הזרוע הצבאית של חמאס (פורום חמאס, 3 במאי 2013)

שיירת סיוע נכנסה לרצועת עזה

■ ב-2 במאי 2013 נכנסה לרצועת עזה דרך מעבר רפיח שיירת סיוע בשם "הנאמנות 6" (אלופא). בשיירה מצויים כשלושים פעילים ממספר מדינות באירופה, אשר הביאו עימם סיוע הומניטארי לרצועה. חברי השיירה, האמורים לשהות ברצועה מספר ימים, התקבלו על ידי אסמאעיל הניה ראש ממשל חמאס (מען, 2 במאי 2013).

אסמאעיל הניה, ראש ממשל חמאס, מקבל בלשכתו בעזה את חברי השיירה (פלסטין אלא'ן, 2 במאי 2013)

הרשות הפלסטינית

קריאות למניעת כניסת ישראלים להר הבית ב"יום ירושלים"

■ אישים פלסטינים ופעילי פתח קראו לאחרונה לתושבים הפלסטינים להגיע בהמוניהם להר הבית על מנת למנוע עליית ישראלים "ביום ירושלים":

- **חאתם עבד אלקאדר**, מחזיק תיק ירושלים בפתח, התייחס לפרסום אודות כוונת פעילי "הליכוד ביתנו" להעלות ב-7 במאי להר הבית לציון "יום ירושלים". הוא ציין כי **פתח וגורמים "לאומיים" נוספים היפנו קריאה לתושבי מזרח ירושלים ולערביי ישראל** ("אחינו התושבים בתוך הקו הירוק") **להגיע למסגד אלאקצא החל משעות הבוקר של ה-7 במאי על מנת לסכל תוכנית זאת**. חאתם עבד אלקאדר הטיל על ממשלת ישראל את האחריות "לכל ההשלכות החמורות" העלולות לנבוע מניסיון שכזה (רדיו קול פלסטין, 7 במאי).
- השיח' **מחמד חסין**, מופתי ירושלים והשטחים הפלסטיניים, קרא למוסלמים להגיע בהמוניהם להר הבית כדי להגן על המקום ולסכל כוונות של קיצוניים ישראלים להיכנס להר הבית. בתוך כך, גינה חסין את פעולות ישראל לייחוד ירושלים ומתן רשות לקיצונים ישראליים להיכנס לשטח הר הבית (אתר מוסד אלאקצא, 6 במאי 2013).
- **דף הפייסבוק של הפתח** הבליט החל מבוקר ה-7 במאי את כוונתם של גורמים ישראליים להיכנס לתוך שטח הר הבית. במסגרת זו, פורסם איור בדף הפייסבוק הקורא לקיצונים ישראליים שלא לעבור בשטח הר הבית (דף הפייסבוק של פתח, 7 במאי 2013).

"אל תעברו" – איום נגד "קיצונים ישראליים" שלא להיכנס לתוך שטח הר הבית (דף הפייסבוק של פתח, 7 במאי 2013)

תגובות לפיגוע הדקירה בצומת תפוח

■ עד כה הרשות הפלסטינית לא הגיבה באופן פורמאלי על פיגוע הדקירה בצומת תפוח בו נהרג אזרח ישראלי (30 באפריל 2013). **ג'מאל מחיסון, חבר הוועד המרכזי של פתח**, אמר כי הפיגוע הינו "תגובה טבעית להפרות הכיבוש והמתנחלים". עם זאת הדגיש, כי הפיגוע אינו מייצג את המדיניות הכללית של הרשות ותנועת פתח הנוקטות בדרך "ההתנגדות העממית" כאופציית מאבק נגד הכיבוש. מחיסון הטיל את האחריות למתיחות ביהודה ושומרון על ממשלת ישראל משום שלדבריו היא מכשילה את כל המאמצים לתהליך השלום (קדס פרס, פאל פרס, 30 באפריל 2013).

■ **באתרי האינטרנט המזוהים עם פתח זכה המחבל סלאם אסעד זע'ל, לשבחים ולביטויי הערצה.** כך למשל **פתח אליום** (הנחשב לאתר רשמי של תנועת פתח) פרסם בדף הראשי שלו שיר ברכה למבצע הפיגוע בצומת תפוח, שנכתב ע"י המשורר סלטאן חמיד, איש פתח מהעיר עזה, בעל טור קבוע באתר. בשירו משבח חמיד את הפיגוע באומרו, כי באמצעות הפיגוע "הורם ראשם מעלה, עורר את כיסופיהם למהפכה, והנחית על המתיישבים רעידת אדמה" (פתח אליום, 30 באפריל 2013).

מתוך אתר מזוהה פתח : "אתה הגיבור בזמן השפל... סלאם אלזע'ל מבצע פיגוע זערתה (צומת תפוח)" (אתר כראמה פרס, 1 במאי 2013)

"קום תיאבק ותמרוד בעושק. שבור את השתיקה הזו שבפיר. סלאם זע'ל ממתין למות קדושים או... מבצע פיגוע הדקירה של המתיישב בצומת תפוח, 30 באפריל 2013, אשר כעת הוא עצור באחד מבתי החולים של האויב" (דף הפייסבוק של ערוץ הטלביזיה אלשראע בטול כרם, 30 באפריל 2013)

תגובות פלסטיניות להודעת ראש ממשלת קטר במהלך ביקורו בארה"ב

■ לאחרונה ביקרה בארה"ב ועדת המעקב אחר יישום יוזמת השלום הערבית בראשות **חמד בן ג'אסם**, ראש ממשלת קטר ושר החוץ שלה (המשמש כיו"ר ועדת המעקב). התבטאות חמד בן ג'אסם בדבר תמיכת הליגה הערבית בפתרון שתי המדינות בגבולות ה-4 ביוני 1967 "עם חילופי שטחים קטנים, מוסכמים הדדית ושווים בגודלם" גררה תגובות פלסטיניות מעורבות:

א. **אבו מאזן** טען, כי עמדת הליגה הערבית הינה עמדת הרשות הפלסטינית וכי לא קיימות כל מחלוקות בנוגע לעמדה שהציג ראש ממשלת קטר בנוגע לחילופי שטחים, אשר הרשות לא פוסלת קיומם בעתיד (סוכנות Xinhua, 3 במאי 2013). **צא'ב עריקאת**, חבר הועד הפועל של אש"פ וראש צוות המשא ומתן אמר, כי הצהרת הליגה הערבית בעניין חילופי השטחים אינה חדשה וכי זוהי העמדה הפלסטינית הרשמית (מען, 1 במאי 2013).

ב. **מחמד אלשתיה**, חבר הועד המרכזי של פתח, אמר כי סוגיית חילופי השטחים אינה יכולה להוות הקדמה למשא ומתן אלא תוצאה שלו (קול פלסטין 1 במאי 2013). **מחמד דחלאן**, חבר פתח פרסם הודעה לעיתונות בה מתח ביקורת על החלטתה של ועדת המעקב של הליגה הערבית לתמוך בחילופי שטחים אותה כינה "מזימה" (פאל טודיי, 3 במאי 2013).

ג. **בחמאס** שללו מכל וכל את העמדה שהביע ראש ממשלת קטר משום, שלדבריהם משמעות קבלתה הינה העמקת "מדיניות הויתורים" (אתר חמאס, 1 במאי 2013). לדברי **ח'אלד משעל** עמדה זאת מהווה ויתור פלסטיני שאינו מתקבל על דעתה של חמאס, המתנגדת ל"מדיניות הויתורים" (אלג'זירה, 1 במאי 2013)

הזירה הצפונית

התבטאות פעילי ארגוני טרור בחסות סורית אודות כוונה לחדש את הפיגועים מרמת הגולן

■ בעקבות התקיפות בסוריה, שיוחסו לישראל, התבטאו פעילי ארגוני טרור פלסטינים שבחסות סוריה על אפשרות חידוש פעולות הטרור מרמת הגולן:

א. **אנור רג'א**, חבר הלשכה המדינית של החזית העממית לשחרור פלסטין- המפקדה הכללית (ארגונו של אחמד ג'בריל), בירך על מה שכינה הודעת המשטר הסורי בדבר מתן אפשרות לארגונים הפלסטינים לפעול נגד ישראל מרמת הגולן. הוא הדגיש כי הארגונים הפלסטינים מעוניינים להתחיל ב"התנגדות צבאית" ברמת הגולן, המהווה חזית גיאוגרפית חיונית לארגונים הפלסטינים (אתר החדשות רוסיה אליום, 5 במאי 2013).

ב. **ח'אלד עבד אלמג'יד**, מזכ"ל ארגון בשם **חזית המאבק העממי הפלסטיני**, הודיע, כי במהלך פגישות קרובות בין ראשי הארגונים הפלסטינים לבין הגורמים הסורים הרלבנטיים, ידונו הכלים ליישום החלטת שלטונות סוריה לאפשר פעילות נגד ישראל דרך הגולן. לדבריו נוכח "התוקפנות הציונית" נגד סוריה השתנה אופי הסכסוך ולפיכך זוהי "זכותה וחובתה של סוריה להגיב על התוקפנות בכל הדרכים העומדות לרשותה" (אלוטן, סוריה, 7 במאי 2013).